

El català a Europa, qüestió pendent

La recent aprovació del reconeixement del català al Parlament Europeu ha estat possible prèvia renúncia a la sol·licitud d'oficialitat realitzada pels parlaments balear i català, i exclou el País Valencià del domini lingüístic.

El passat dia 11 d'aquest mes, el ple del Parlament Europeu aprovava una resolució que reconeixia l'ús i la promoció del català en algunes activitats de la Comunitat Europea. L'acord insta el Consell, format per ministres dels estats membres, i la Comissió Europea a fer efectiu l'ús del català en quatre àmbits: la publicació en català dels tractats i textos fonamentals de la Comunitat, la difusió en català de la informació pública relativa a les institucions europees, la seva inclusió en els programes elaborats per la Comissió per l'ensenyament i el perfeccionament de les llengües europees i en quart lloc, la utilització del català en les relacions orals i escrites amb el públic a les oficines de la CE de les comunitats autònomes del Principat i les Illes.

Aquest és el resultat d'un procés que s'inicià l'any 1987 amb la recollida organitzada per la Crida a la Solidaritat de cent mil signatures d'arreu dels Països Catalans i el suport d'una llarga llista d'entitats, on es demanava el reconeixement de l'oficialitat del català a les institucions europees. A aquesta iniciativa, s'hi afegiren després dues resolucions dels parlaments autònoms balear i català, aprovades el novembre del 1987 i el febrer de 1988 respectivament, on es formulava explícitament la mateixa petició: l'oficialitat del català a les institucions europees.

La diferència entre la petició inicial i el text finalment aprovat, que ha tingut com a

ponents els eurodiputats Carles Gasòliba de CiU, Antoni Gutierrez d'IC i Ana Miranda del PSOE, és el resultat d'un llarg procés on intervenen molts actors diferents i també explícits canvis d'orientació. La recollida de signatures de la Crida aconseguí amplis suports, des de Narcís Serra fins a Garrigues Walker, i els organitzadors només toparen amb tres negatives significatives: Aina Moll, Maria Aurèlia Capmany i Miquel Roca. Les iniciatives parlamentàries també foren àmpliament recolzades; primer a les Illes, on el PSM aconseguí que fos aprovada majoritàriament, i després al Principat on l'acord de les forces polítiques fou unànime.

L'ADÉU AL CONSENS

Aquest consens inicial no durà gaire. Per aconseguir que la Comissió de Peticions del Parlament Europeu traslladés la demanda d'oficialitat al ple, eren necessaris dos informes previs, un de la Comissió de Cultura i un segon informe jurídic. El primer l'assumí l'eurodiputat socialista Xavier Rubert de Ventós, el qual, a més de l'oficialitat, recull altres peticions posteriorment *desaparegudes*, com la possibilitat d'usar el català en sessions parlamentàries especials. L'informe jurídic l'assumí l'eurodiputat del grup liberal (on està integrada CDC) Donai, però incomplí els terminis, sense que l'eurodiputat Carles Gasòliba doni mostres d'impaciència. L'aprovació l'abril

Parlament europeu.

del 89 de l'informe de Rubert de Ventós, a dos mesos de les eleccions europees, precipita el conflicte polític. Els socialistes aprofiten l'aprovació per obtenir, mitjançant anuncis pagats a la premsa, una rendibilitat electoral. Així trenquen l'esperit amb el qual Rubert de Ventós havia treballat fins ara i defugen la batalla electoralista.

Paral·lelament, Carles Gasòliba, pressionat pel seu partit, intenta accelerar els treballs de Donai i a la vega-

da organitza un acte a Barcelona, per presentar-ne els resultats. El tema de l'oficialitat del català esdevé motiu d'enfrontament durant la campanya electoral europea, el juny del 89.

Redactats els informes, ambdós favorables, i situada la demanda dins la Comissió de Peticions, la crispació continua per decidir qui serà el ponent final de l'informe. Davant la impossibilitat d'un acord, la Crida intervé de nou proposant una comissió unitària presidida per un eurodi-

putat no català i amb un ponent per cada grup polític. La proposta és acceptada per tothom, excepte per Gasòliba, però una conferència de premsa de les entitats promotores facilita el canvi de posició de l'eurodiputat. Producte de les recents eleccions i de la nova configuració del Par-

Rubert de Ventós.

L'ADÉU A L' OFICIALITAT

El procés entra a partir d'aquest moment en una fase de secretisme absolut que es trenca el setembre del mateix any, quan apareix un primer informe. En aquest text la pe-

la demanda d'oficialitat trencaria el consens del ple.

Com que cap eurodiputat català accepta presentar esmenes, la mateixa Crida, juntament amb ERC, UPV i el PSM, tramiten les seves esmenes a través d'Herri Batauna en el cas de la Crida, i a través dels grups Arc Iris i

gunes esmenes no votà en contra, s'abstingué.

I ARA, ¿QUE?

La resolució aprovada només reconeix l'ús del català en els quatre àmbits abans esmentats. En dos d'ells el català ja s'utilitzava abans.

Opinions per una resolució polèmica

Aureli Argemí, secretari general del CIEMEN.

La resolució del Parlament Europeu no correspon a les peticions d'oficialitat del català formulades pel nostre poble mitjançant signatures o de dos dels seus parlaments. És un document redactat amb molta por i poca gosadia i que a més no recull tota l'àrea lingüística catalana.

Antoni Badia i Margarit, ex-rector de la Universitat de Barcelona.

D'entrada, la resolució m'ha provocat una decepció, l'acord és defraudador respecte al que esperàvem. Malgrat tot, és un pas endavant, petit però important que pot contribuir positivament a la normalització interior.

Antoni Ferrando, catedràtic de la Universitat de València.

És un pas molt important en el camí cap al reconeixement del dret dels europeus a no ser discriminats per raons lingüís-

tiques, però dista molt de ser satisfactori. L'exclusió del País Valencià ens discrimina doblement perquè s'hi ignora la nostra existència i perquè no es reconeix que siguem de la mateixa comunitat lingüística.

Sebastià Serra, diputat autonòmic del PSM
No és el que s'havia sol·licitat. Simbòlicament és una petita passa, però cal seguir la lluita en tres nivells: l'ús quotidià de la llengua en el país, el suport institucional intern i el suport internacional mitjançant el govern de l'estat.

Vicent Soler, vice-president de les Corts Valencianes
És un pas endavant cap al futur, cap al ple reconeixement de la europeïtat del valencià.

Ramon Lapiedra, rector de la Universitat de València
És un fet positiu, encara que no tinc una informació global i a fons del tema. Em sembla que ens hem quedat a mig camí, però tampoc conec l'abast de la negativa.

La traducció de textos l'ha realitzada sempre el Patronat Català Pro-Europa i l'ús del català a les oficines de la CE d'aquí no requeria una resolució perquè tots els eurofuncionaris que han obtingut plaça per treballar-hi són catalans.

L'única via que li queda ara a l'oficialitat del català és que un estat membre ho demani al Consell i aquest estat és l'espanyol. Una petició difícil d'imaginar ara per ara.

Pere Martí

lament, es crea una comissió on es margina el PP i els socialistes designen com a representant seu Ana Maria Miranda, de tesis centralistes i molt allunyada dels postulats de Rubert de Ventós. Aquesta designació fou avallada per l'eurodiputat socialista català Josep Verde i Aldea, que en una ocasió manifestà públicament que la petició d'oficialitat era una "tonteria", malgrat el suport que el cap dels socialistes catalans Raimon Obiols havia donat sempre a les tesis de

la petició d'oficialitat ha desaparegut i s'obvia qualsevol referència a la petició feta per entitats i ciutadans del País Valencià per mitjà de la Crida. El mes de juny d'enguany es dona l'informe com a definitiu. Els intents de la Crida i altres entitats per forçar esmenes dels mateixos ponents esdevé inútil i topa o amb el silenci o amb actituds hostils com la d'Antoni Gutiérrez, que manifesta que si es presenten esmenes, ell seria el primer a denunciar-les. L'argument dels ponents és que

els Verds en els altres casos. Les esmenes presentades pretenen recuperar la petició d'oficialitat, a més d'altres reivindicacions perdudes pel camí, com també fer constar en el text la totalitat de l'àmbit lingüístic del català.

Els resultats són prou coneguts. L'informe Redding fou aprovat gairebé per unanimitat, sense recollir cap de les 26 esmenes. Els esmenants foren acusats d'intentar provocar la caiguda de l'informe. Rubert de Ventós fou l'únic eurodiputat català que en al-

ARXIU